

Warszawa, dnia 2018-07-26

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: RR.pz.071.19.2018

Pani
Maria Fajger
Prezes Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

W związku z docierającymi do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi informacjami dotyczącymi wątpliwości w zakresie spełniania warunków, uprawniających do uzyskania pomocy, o której mowa w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2017/1536 z dnia 11 września 2017 r. w sprawie *środka nadzwyczajnego w formie pomocy gospodarstwom utrzymującym nie więcej niż 50 świń i znajdującym się na określonych obszarach Polski w przypadku wstrzymania produkcji wieprzowiny z powodu nowych wymagań związanych z afrykańskim pomorem świń* (Dz. Urz. L 234 z 12.09.2017, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/1536”, w szczególności w odniesieniu do terminu, w którym świnię muszą opuścić gospodarstwo producenta, chciałbym zwrócić uwagę na następującą kwestię.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 rozporządzenia 2017/1536, pomoc jest dostępna dla posiadaczy świń, którzy otrzymali od właściwych organów (powiatowego lekarza weterynarii) nakaz zaprzestania produkcji wieprzowiny zgodnie z polskim rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń zmienionym rozporządzeniem z dnia 5 lipca 2017 r. i którzy spełniają następujące warunki:

- 1) w momencie wydania nakazu ich gospodarstwo znajduje się na jednym z obszarów Polski objętych środkami dotyczącymi zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń, wymienionymi w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE zmienionej decyzją wykonawczą 2017/1481/UE;

- 2) utrzymywali średnio nie więcej niż 50 świń w okresie od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. i przynajmniej jedno takie zwierzę w czasie wizyty kontrolnej, która doprowadziła do wydania nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny;
- 3) ich zwierzęta opuściły gospodarstwo w terminie ustalonym przez właściwe organy, lecz nie później niż 120 dni po wydaniu przez właściwe organy nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny;
- 4) złożyli wniosek o przyznanie pomocy w terminie ustalonym przez Polskę;
- 5) nie skorzystali, z tytułu tej samej straty dochodu lub z tytułu tych samych zwierząt, z pomocy państwa, ubezpieczenia lub pomocy finansowanej w ramach wkładu finansowego Unii na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014.

Termin na opuszczenie gospodarstwa przez zwierzęta określono więc w art. 1 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/1536.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem środka nadzwyczajnego polegającego na udzieleniu pomocy posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń (Dz. U. poz. 2272), pomoc jest udzielana, jeżeli zostały spełnione warunki określone w art. 1 rozporządzenia 2017/1536. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2017 r. w § 6 ust. 3 wskazuje również na obowiązek dołączenia do wniosku o udzielenie pomocy kopii decyzji administracyjnej nakazującej zabicie lub ubój świń oraz zakazującej utrzymywania świń w gospodarstwie oraz dokumentów potwierdzających wykonanie tej decyzji.

Jednakże mogą pojawić się wątpliwości jak stosować art. 1 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/1536, w przypadku, gdy niektórzy producenci świń, którzy otrzymali decyzje nakazujące zabicie lub ubój świń oraz zakazujące utrzymywania świń w gospodarstwie nie byli w stanie wykonać obowiązku nakazującego opuszczenie gospodarstwa przez świnie, w terminie wskazanym w tej decyzji, z uwagi na wystąpienie okoliczności związanych z wystąpieniem ograniczeń weterynaryjnych. Sytuacje takie mogą mieć miejsce gdy:

- 1) gospodarstwo znajdzie się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym w związku z wystąpieniem ogniska ASF i w konsekwencji zostaną ustanowione w tych obszarach czasowe restrykcje w zakresie przemieszczania świń do i z gospodarstw, w tym do rzeźni (nie dotyczy gdy decyzja administracyjna PLW nakazuje ubój na użytek własny);

- 2) gospodarstwo znajdujące się obszarze ochronnym przed upłynięciem terminu nakazu uboju zostanie włączone zgodnie decyzją KE do obszaru objętego ograniczeniami albo gospodarstwo znajdujące się w obszarze objętym ograniczeniami przed upłynięciem terminu nakazu uboju zostanie włączone zgodnie decyzją Komisji do obszaru zagrożenia. Oba te przypadki powodują utrudnienia jeżeli chodzi o przemieszczenie świń do rzeźni, ponieważ w chwili, gdy gospodarstwo było w obszarze wymienionym w części I załącznika do decyzji 2014/709/UE (obszarze ochronnym) nie było wymaganych badań laboratoryjnych przy wywozie poza strefę, a w przypadku lokalizacji na terenie wpisanym do części II załącznika do ww. decyzji Komisji (obszar z ograniczeniami) przemieszczenia mogły być realizowane do każdej rzeźni w Polsce natomiast w momencie, gdy gospodarstwo znalazło się w obszarze wymienionym w części III załącznika do decyzji 2014/709/UE (obszar zagrożenia) przemieszczenie może być zrealizowane tylko do wyznaczonej rzeźni, która ma zezwolenie właściwego PLW na ubój świń z terenów wpisanych w części III załącznika.

Wydaje się, że warunek, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/1536, ma na celu wyznaczenie czasu na opuszczenie gospodarstwa przez zwierzęta tak, aby nie zakłócać rynku wieprzowiny poprzez zwiększoną podaż w związku z realizacją mechanizmu, i można przyjąć stanowisko, że w rozporządzeniu 2017/1536 wskazano najpóźniejszy termin na opuszczenie gospodarstwa przez zwierzęta, to jest 120 dni po wydaniu przez właściwe organy nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny. Można przyjąć zatem, że warunek, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/1536, w szczególności w sytuacjach, o których mowa powyżej, a więc gdy ma miejsce działanie czynników niezależnych od rolnika w formie wprowadzonych ograniczeń, których producent świń nie spodziewał się przygotowując się do wykonania decyzji i uniemożliwiają one wykonanie decyzji w terminie w niej wskazanym, wskazuje końcowy termin na opuszczenie gospodarstwa przez zwierzęta, którym to terminem jest 120 dni od dnia wydania decyzji nakazującej zabicie lub ubój świń oraz zakazującej utrzymywania świń w gospodarstwie.

Jednakże należy przyjąć, że powyższe stanowisko nie ma waloru rozstrzygnięcia generalnego i w konkretnych przypadkach warunki przyznania pomocy, w tym warunek dotyczący terminu, w którym świnię muszą opuścić gospodarstwo producenta, powinny być oceniane w sposób indywidualny z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia 2017/1536.

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU